

*Н.В. Букіна, канд. філол. наук
Д.Ю. Кондратенко
(Національний авіаційний університет, Україна)*

Сучасна особистість в ситуації новітнього медіапростору

У статті досліджується вплив новітніх технологій на сучасну людину. Визначаються психологічні особливості функціонування особистості в інформаційному онлайн-середовищі.

Кожен прагне вдосконалитися і відкривати для себе нове, знаходити те, чого раніше не бачив, розуміти те, чого люди ще не знають. Але в нашому світі технології розвиваються швидше, ніж люди. І через їх неправильне використання сучасні особистості можуть самознищитися і виродитися.

Це пов'язано з інертністю людей, недбалим ставленням до гаджетів тощо. Постійне усамітнення у віртуальному просторі інтернет-постів, відео, ігор та іншого контенту може призвести до зниження розумової активності. Це, у свою чергу, може спричинити майбутні труднощі у спілкуванні з іншими людьми та сповільнити процеси мислення.

З 2004 року Дослідницький центр Pew збирає дані про володіння підлітками мобільними телефонами, які майже повсюдно малюють картину їх стрімкого зростання. [1] У 2004 році 45% підлітків у віці 12-17 років користувалися мобільним телефоном. У 2006 році аж 63% дітей мали мобільний телефон. До 2008 року ця цифра зросла до 71 відсотка. У 2010 році Pew повідомив, що 75 відсотків підлітків володіють мобільними телефонами, і тодішні дослідники описували ці пристрої як «невід'ємний інструмент підліткової моделі спілкування». У 2012 році Pew відмітив, що 77% підлітків мали мобільний телефон, а в 2013 році ця цифра лише трохи зросла, коли, за даними Pew, 78% підлітків мали мобільний телефон (майже половина з них мала смартфон, тобто 37%, порівняно з 23% у 2011 році).

У той же період College Board повідомила, що у мільйонів студентів, які складали SAT для підготовки до коледжу середні оцінки в деяких розділах впали більше, ніж в інших. З 2004 по 2013 рік середній бал за трьома розділами SAT (за шкалою від 200 до 800): критичне читання, математика та письмо - знизився (див. рис. 1).

Вчені також помітили падіння IQ (див. рис. 2), яке відбувалося систематично. [2] Звичайно, за цим є багато різних причин, але однією з них має бути надмірна залежність від гаджетів.

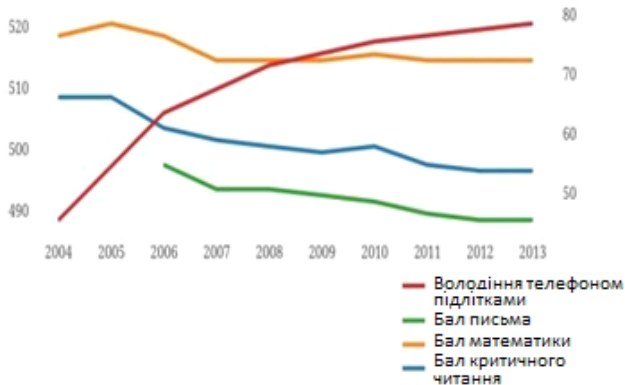

Рис.1. Статистика оцінок з базових дисциплін у порівнянні з популяризацією телефонів серед підлітків

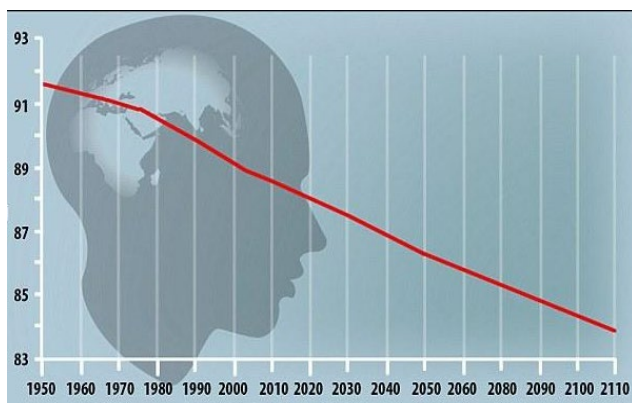

Рис 2. Графік IQ та його потенційні зміни у досліджуваній вибірці років

Однак варто зазначити, що проблема не в самих технологіях, а в їх використанні. Більшість людей забувають про інші функції та зазвичай обмежують доступні параметри лише розвагою.

З моменту, коли комунікація між людьми досягла статусу одного з найважливіших факторів суспільного існування, почав набирати обертів негативний аспект даної взаємодії - залежність від думки інших індивідів. Особистість не лише як окремий елемент соціуму, а і як саме поняття, втрачає свій шарм.

Величезна кількість користувачів Інтернету прагне поділитися своїми досягненнями, відкриттями, думками, відео чи фотографіями. Комусь це допомагає розширити свій кругозір, так як при корисній взаємодії однієї особи з іншою відбувається обмін продуктами розумової та духовної активності. Проте

для більшості ключовою ідеєю є отримання позитивних відгуків на свій контент. Тобто, важливою стає не сама суть інформації, що публікується, а реакція, яку вона викликає. Можна назвати це цифровим лицемірством, яке потенційно має змогу перерости у реальне. Адже унікальність людини та будь-які шорсткості її принципів і характеру у такому випадку згладжуються під катком думки спільноти. Все перетворюється у відіграш ролей один перед одним.

І є гарний приклад подібної структури суспільства, представлений у епізоді серіалу “Чорне Дзеркало”. Там було розроблено систему громадського рейтингу на основі всіх виконаних дій її учасника: допомога іншим, слідування законам і правопорядку, конфлікти, публікації в мережі та навіть зовнішній вигляд. Хто завгодно може поставити у цьому додатку негативну чи позитивну оцінку, яка впливає на загальне значення репутації. Беручи до уваги факт, як усі намагаються виглядати “правильно” в очах оточуючих, дуже легко потрапити під колеса масового підлабузництва, яке просто розчавить рейтинг людини. Нікого не хвилюють думки індивіда, і чи вірний його погляд на певні речі, його рейтинг будуть зменшувати за те, що виставлена людиною особиста світлина не подобається спільноті. І все це призводить до того, що особу з низькими показниками ні в що не ставлять і обмежують її права, а з високими - підносять до рівня кумира і забезпечують привілеями.

Насправді від такого світу ми не так і далеко. Рейтинг такий існує, особливо в медіа-просторі, хоч і умовно. Для підкріплення точки зору використовується прийом стадного інстинкту, звідки виникає булінг та травля. Якщо у кімнаті закрити одну людину, яка ефективно користується своїм інтелектом та критичним мисленням, і 99 людей, які сліпо будуть доводити чужу думку, то суперечка буде виграна більшістю через те, що їм байдуже до будь-яких аргументів. Особа знатиме, що вона стовідсотково права, але у такому закритому просторі це не матиме значення.

Найпростіше дослідити намагання догодити широкій публіці можна у творчій діяльності. І важко назвати творчістю музику чи кіно, які підлаштовують під максимальний профіт, замість збагачення їх сенсом та справжніми вкладеними амбіціями. На жаль, така тенденція знижає якість культурного доробку і знижує рівень інтелектуального розвитку суспільства в цілому.

Отже, основна проблема прискореного розвитку технологій полягає в тому, що значна частина планети використовує їх для сповільнення власного особистісного вдосконалення та перетворення людських відносин на лицемірне підігрування один одному.

Список літератури

1. Is Your Smartphone Making You Dumber? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.cheatsheet.com/technology/are-our-phones-making-us-dumber.html/>.
2. Are we becoming more STUPID? IQ scores are decreasing - and some experts argue it's because humans have reached their intellectual peak [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2730791/Are-STUPID-Britons-people-IQ-decline.html>.